

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 2.—Núm. 47.—Diumenge 23 de Juny de 1901.

LO QUE VOLÈM

at de poder contribuir a la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris o diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forsoza presti servej tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuhr nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi a la organizació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutges y magistrats, y que dintre de Catalunya's tallin en última instancia 'ls plets y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris o diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forsoza presti servej tan sols dintre Catalunya.»

¡SÍ ENHORABONA!

Segons novas de Madrid, han sigut ja aprobadas per lo Congrès las actas dels diputats que duhen la representació dels districtes de aquest quarter de Catalunya batejat ab lo nom de la nostra ciutat. Nos en alegrem de debò, pera la major part de dits senyors que no caldrá que s' recordin més del nom de la comarca hont s' ha covat son nomenament, perquè mirèu qu' ha d' ésser amohinós haver de pensar a cada projecte de ley que s' presenta si será beneficiós o dolent pera 'l districte. No és molt més cómodo estar atent al recadet del cap-de-colla del partit y votar com convé a los intereses de la libertad o bé als del orden, segons en quina colla s' forma?

Se comprèn y'l Govern ho ha dit, qu'aquestas Corts han de dictaminar sobre munio de assumptes vitals pera la nostra terra; però, sense caldre citar noms que tothom té ben presents, no és manifest que 'ls senyors A., B. y C. diputats d' aquesta provincia, pollets de las llocas caciquistas, se veurian ben amohinats pera intervindre ab fruyt en la discussió d' un tractat de comers que pot enfonar o vitalisar nostra decadida industria o agricultura, en la de una ley social, que pot previndre conflictes del socialisme pagés, y en mil altres; que 'ls senyors D., E. y F. a qui no 'ls faltan coneixements pera pendrehi part, los hi faltará voluntat de disgustar 'l insigne quefe que 'ls hi permet darse tò y afavorir als amichs quan no a si mateixos, lo dia que la convenciória política que y 'ls intereses del districte estigan devant per devant?

No surten d' hont haurían d' ixir los subjectes que en nom del districte van al Congrès. No surten de las classes socials, la gent de sa casa, los que regeixen bé son patrimoni o sa industria, no dels qui tenen acreditat son tacte y son talent en lo govern de la societat municipal respectiva, no dels envellits en l' estudi dels problemas qu' interessan als pobles que tenen de representar, no sisquera dels qui a qualsevol estament que pertenesquin tenen ben demostrat son desinterés, sa honradesa y son esperit de justicia, garantia tot lo dit de que no abusarán de son carrech en perjudici de sos enemichs polítichs; y aixís com la ley absurda que regeix pera la constitució de la Cambra baixa espanyola, en aras d' una democracia de dublé, no demana que s' acrediti pera ser lligislador la capacitat qu' obliga a demostrar pera tonar la salut als animals, per exemple, lo concepte que del sistema polítich que ns explota té'l pays, predisposa a que solzament duas lleys de personas tingan lo camí obert pera arribar a la diputació de Corts.

Per això, com per tot, a casa nostra, que tots nos coneixèm, no cal pas ferhi embuts: los actuals representants de la provincia de Tarragona al Congrès, exceptuantne algún, o són dels vius, o són dels infelissos inflats per la vanitat que pertanyen al nombre dels infinits segons Salomó. Y com als uns l' afany de la caritat ben ordenada y als altres la duresa de clepsa no 'ls hi han de deixar pensar en afavorir en llurs lligítims intereses als pobles qu' han fet servir d' escambell, val més que segueixin al peu de la lletra allò de que són diputados de la nació, afiliados al partido tal. Del districte que no se 'n recordin, que 'ls pobles d' ell los pagarán prou bé en igual moneda.

Algún n' hi ha emperò, de districte y de diputat, que no poden pas mirarse mutuament ab ayal indiferència; perquè la preparació de las eleccions deixá rastres de fondas conmocions populars o perquè llur celebració coincidi ab una pluja de recompensas que ni la tornada dels invictes de certas illas..... Lo diputat ha de recordar sempre ab cohissor los cents vots que li costaren mils duros; y'l poble té de recordar ab goig la vinguda d' aquell senyor generós, que duya una cullita inespèrada; però un a l' altre tenen de despreciarse per miserables.....

Y nosaltres los catalanistas, qu' un dia o altre arreararem a llurs quefers particulars a aytals subjectes y ensenyarem educació y moralitat a aytals pobles, ara com ara ns alegrem de que aquells segueixin llur gloriosa carrerra política, de que 'ls hajan reheixit los baixos medis per alguns posats en joch y vaja, de que ja sian diputats per los districtes electorals de la provincia de Tarragona.

¡Sia enhorabona, senyors diputats!..... Y

creguèu que vos la donèm de bon grat, perquè estèm ben segurs de que vosaltres, ab los desacerts peculiars de la gent política que ns desgoberna, ns havèu d' ajudar moltíssim en la pesada tasca de propagar los nostres ideals autonomistas, aquests ideals que han de dexondir la conciencia del poble catalá, tornantlo altra vegada gran, lliure, respectat y digne de sa brillant historia.

COSAS D' ESPANYA

LA PESCA DE LA VACA Y 'L VOL RODÓ

Fará com un mes que vaig dedicar unas pocas quartillas a la pesca del bou, lamentant los abusos que impunement se cometen y condemnant las injusticias que fan los qui tenen com primera obligació lo vetllar per la justicia de la mateixa cosa.

Aquell dia tractava d' una pesca legal y licita, encara que no necessaria en la pesca de las mars; puig, sens la pesca del bou, hi hauria mil medis, com son los palangrés, xarxas, nansas, etc., ab quins se pot agafar lo peix encara que siga ab cent brassas de fons, lo maximum de fondaria ahont acostuman a remolcar las parellas.

Al referirme a la pesca del bou, he dit legal y licita, entenen sempre no passar de mitj any y ab la deguda malla.

Respecte al temps de pescar, és lo Govern o la Comandancia qui deu donar lleys terminants y rigurosissimas, que 'ls pescadors complirían al peu de la lletra y ab tota escrupulositat, conforme pot assegurar qui bé 'ls coneix. Los pescadors, que no tenen més que cor, no són qui pera cometre un desacato, ni fer una burla de las disposicions de la Superioritat.

A forsa d' anar de cara dins l' immensitat del mar, ahont se respira l' ayre pur y l' oreig deixant bure sas cadenciosas armonias demunt la bellugadissa de las ayguas somogudas per lo tranquil y ritmant una alabansa a Déu, han fugit del tot del soroll de la terra, ahont bullen ruhentas las passions, ahont las virtuts se corsecan, ahont s' encén més y més l' orgull, y l' desacato a la autoritat s' ha fet de moda y sa burla una vanitat tonta y aborrible.

Per ayal motiu ensemps de la desgracia o desventaja de tindre la naturalesa desenrotllada, més per l' instint y per l' ignorancia que per lo que se 'n diu educació social, tenen la gran, la grandíssima ventatja de conservar un gran temor a tota autoritat divina y humana y dins son cor hi nia un gran fons de religió que val més, molt més que totas aqueixas formad' educar a l' home, regonegudas com a tals per la societat moderna. No s' diga may que 'ls pescadors de nostras costas son ingobernables; qui tal diga si és lo seu Superior, voldrá justificar sas injusticias ab un pretext sobrat de tonto y fals, y si són sos iguals o inferiors, qui tal digan, ja m'atrevesch a afirmar que no 'ls coneixen ni un pel. Qui ns hem fet ingobernables, som los de la terra a forsa de demanar llibertat pera fer de Déu un fantasma, dels Guberns una joguina, de las lleys un vano, y de las forsas militars, caballs de cartró.

Respecte la malla dels arts, forsosament se veühen obligats a desistir de portarlos cegos, com també moltas vegadas posarhi las bolas, pera evitar las carregadas que 'ls poden portar grans perjudicis y terribles treballadas.

Això no obstant, convé fer present qu' encara portin la malla deguda, dels peixos qu' entran dintre 'l sac, no n' surt cap de viu per més que passin per la malla; puig, essent tan tendres com són, la velocitat que porta l' art per un cantó, la presiò corrent de l' aygua, la bruticia y lo rascar entre las mallas, per l' altre, fan que surtin trossejats y forsosament deühen morir. Baix aquest punt de vista, la pesca del bou deuria ésser sempre prohibida.

Perá quedar convensuts de lo que s' vé dihent, cal considerar los cavalls de forsa desenrotllats per una parella remolcant en popa ab lo del mitj y ab un ventitjol que Déu n' hi doret, ab disset malletas a l' aygua y portant una velocitat més que regular. Segurament al fons del mar s' hi aseca una terbulina de fanch y arena que deu esparverar, terbulina, que deu ésser un simulacre d' aqueixos tiros de cavalls francesos que corrent patejan la pols d' una carretera en temps de llarga secada. A

més, la corrent de l' aygua apretant lo fons del sach com pesadíssima columna, tan pesada com ho demostra clarament una carregada de fanch y arena y de sobte 'l sach se torna una forta roca.

Quedèm, donchs, que la pesca del bou durant sis mesos, d' Octubre a Mars, abdos inclusius, y pescant a tres millas enfóra, n' hi ha prou y massa y millor fóra sens ella. Allavors sens patir, sens grans gastos y sens exposarse, s' agafaria 'l peix y 'ls pescadors se guanyarian la vileta reposadets y ab bon descans.

No obstant, posada y permesa la pesca del bou, la Comandancia y 'ls abos de mar respectius, deühen vetllar continuament pera fer complir l' articular fins l' última coma y totas sens deixar una de las condicions del rol, sens mirar qui ha faltat, sens corrompre la justicia y aplicant tot lo pes y rigor de la ley als que per qualsevol motiu l' infringeixin.

Qu' ells no van a la mar y no saben las injusticias, ilicituts y ilegalitats que cometen los pescadors? Deixèmho anar. Jo 'ls diria que de lladrar no n' saben perquè no han estat may gossos. No hi ha cap cabo de mar, ni cap empleat de Comandancia tan curt de vista que no vegi si pescan a tres millas enfóra.

Mes, posèm punt final a la pesca del bou y parlèm de las dos pesqueras ilicitas y ilegals baix tot concepte, en tot temps, ocasió y lloch. Són aquestas la pesca de la vaca y 'l vol rodó.

Poch coneguda és la pesquera de la vaca per lo poch usada, y és poch usada per lo poch profit que, gracias a Déu, dona, encara que si molt de perjudici.

Se pesca a la vaca en diferents llochs de nostras costas que no volèm anomenar, puig, no poden deixar de sapiguerho las nostras Comandancias, sens ésser culpable sa ignorancia.

No cal dirho que la pesquera susdita és pesquera d' arrastre y s' pesca ab uns artets del vol rodó; per lo tant, més amples de boca que 'ls arts de bou, però cegos en extrèm, puig, no deixan passar ni l' aygua. Una barca sola, y en fons de la pesca del bou, pesca a la vaca.

Per lo lloch ahont se pesca, podriam dir que és la pesca del bou en temps vedat, donchs, quan lo bou és permès, no surt a compte la pesca de la vaca. Per l' armeix, podriam dir qu' és lo vol rodó fonejat.

Si sols los companys de xarxas y arts fossin mos llegidors, no donaria cap sucada de ploma pera explicar ayal pesquera que s' realisa de la manera següent:

Boya a l' aygua, y a só de brassos o bé gracias a l' oreig, allá va amollant llibant fins que sembla bé segons lo fons que pescan; art a l' aygua en nom de Déu, amolla llibant fent lo vol rodó fins a trobar la boya y cama a proa, cama a popa, encréuhan la veia a la valencia, fent lo tercerol, lo del mitj o bé 'l petit, segons lo vent que guanya y apreta; remolcan un xich ab la barca al través y després d' un vol curtet tiran l' art a bordo a só de brassos; puig la construcció de l' artet y la boca ample del sach no permeten estar ni un moment parat, perquè 'l peix tornaria a marxar y la pèrdua fóra considerable y l' treball inútil.

Aixís la cosa y l' assumpto, no han d' axecar lo crit de protesta la més franca, totas aquellas personas que tenen encara un xich d' honra y ayman de cor a la classe pescadora y no volen que s' perdi miserablement, ans al contrari, volen que vaja de cara al dia? Lo no regoneixer pèrduas considerables, del tot considerables en semblant tolerancia, és no tindre un dit de front, és no ésser persona; y si se regoneix, cal posar remey prompte y eficaz, remey radical, radicalíssim, si no volen ésser criminals los qui deühen posarlo, y complis tots nosaltres, tots los demés.

Ho tornaré a repetir perquè s' fiqui dins la mollera de tothom. Los pescadors se n' van a la miseria com un cavall a la posta. Lo crit de ¡¡¡alerta!!! ¡¡¡alerta!!! a las Comandancias y cabos de mar respectius. Urgeix vetllar sens fer cap bacanya en lo cumpliment de vostres debers; no s' diga després que a Espanya no n' hi ha un pam de bò y de sa, puig la corrupció no convé qu' arribi fins allá ahont las onas nos besan los peus.

Y prou per avuy. Seguirá, ajudant Déu, lo vol rodó, un altre dia.

ITSELEC.

Cercant la gloria

Ja ho havia llegit molts cops l' Emiliá que la gloria humana és com l' horitzó, que quan més un s' hi acostava, més s' allunya, que no és res més que fum que s' desfá per l' ayre; prou ho sabia ell que no l' havia may de gosar la mentidera y desitjada gloria.

Mes ab tot y això l' Emiliá, tretze son tretze: sa afició a las Llettras, a las Bellas Arts, a tots los goigs de l' esperit.

—Si; això t' donará pa—li deyan uns.—Bé y què n' treurás d' això d' escriure?—li deyan d' altres. Y aixís per l' istil la majoria semblava procurer ferhi mimvar l' amor a tot lo gran pera abimarho en l' eterna prosa de la vida, en l' indiferència esteril.

Peró cá: era batre en ferro fret, que l' Emiliá entenia l' mon a sa manera y sabia prou que la felicitat, relativa en ell, se la fá cada hù. Y ell procurá férsela ab tot y las contrarietats y va-y-vens continuus.

Dirias qu' en lloch de violentas, a las embestidas del mar de la vida, deixantse portar de son onatge, seguia son balanceig fins trobar la mar blava y suau.

Y jove com era, l' Emiliá també n' desitjava quelcom de lo qu' ell ja sabia falsa gloria; que si mentidera y tot, era tan encisera y temptadora!

Què estranyar donchs que l' Emiliá sentís l' anyoransa de l' amorós petó de la Gloria y l' abraçada de la Fama?

Per això treballava l' Emiliá. Per això, sentat, los brassos apoyats en la taula, las quartillas devant seu, ab sa mà dreta nerviosa corrent pel paper, anava vestint, fixanthi las ideas.

Estava nerviós, febrosench; y no era estrany, que l' Emiliá era en lo suprèm instant del part intelectual de la qu' ell creya sa obra magna; un poema de temps in mente concebut, madurat y engrandit ab l' estudi, havia arribat l' hora de donarlo a llum pera ser fixat en lo paper y escampat més tart per l' art de Guttemberg.

Després quedá un xich abatut, efecte del cansansi, del esforç del part.

Mes si abatut, satisfet, goijós de veure a son fill.

Lo llegí y rellegí son poema, ab l' amor ab que abraça y petoneja la mare amorosa a son nou fill.

No li cabia dupte, no satisfentlo prou, lo trobava hermós a son poema ahont hi havia posat robusta l' idea, qu' havia ab afanys y estudis vestit ab decorosa forma pera que pogués alternar en la gran societat literaria.

Y satisfet, com ho está la mare de son fill, l' Emiliá s' senti satisfet de son nou poema.

Quan un té un gran dolor, sembla que si l' comunica a un altre, a un amich de confiança, se 'n descarregui bona part d' aquell pes fatigós. Quan un té un goig inmens, sent necessitat de comunicarlo a un altre; si aixís ho fá 'l goig aquell se li renova. Que l' dolor ab companyia mimva y 'l goig ab companyia creix.

D' eix modo sentí l' Emiliá tanta satisfacció de sa obra, fruyt de llarchs treballs y desvetllaments, que tingué necessitat, febre de compartir son goig ab son intim amich y mestre a qui llegí 'ls seus versos.

Son mestre escoltava atent, mentres l' Emiliá comensá a llegir las quartillas del seu capdal poema.

A l' acabar un dels cants, son mestre y amich en una explosió d' entusiasme li digué: —Noy; molt bé; tòcala. Has encertat la nota justa; cap y cor agermanats, estudi, observació, inspiració enlayrada, han produhit ta obra sublim.

Y mentres ho deya, l' amich apretava fortament ab las sevas la mà d' Emiliá.

Aquest ja no llegia, declamava entusiasmat l' últim cant de son poema, ahont hi havia condensat tot son saber, tota sa inspiració, tota sa anima.

Los dos amichs abstrèts per complet a quant los rodejava, ni s' donaren compte del

Notas d' Art

Joseph Lluís Pellicer

Lo dia 15 d'aquest mes morí a Barcelona l'celebradíssim dibuixant català a Joseph Lluís Pellicer, quin nom fa molt de temps que's pronuncia ab veritable respecte per tot lo mon artístich. Dedicat durant tota la seva vida al conreu de las arts gráficas, ja de molt joventut se manifestá ab l'empenya necessaria pera assolir lo lloch enlayradíssim qu'ha vingut ocupant gayre bé desde l' comensament de la seva carrera.

Una vegada poseedor del títol de mestre de obras, quins estudis tingué de seguir impulsats per las exigencias de la seva familia que no veyá ab gayres bons ulls las sevas aficions artísticas; malgrat los entenimentats propòsits dels seus parents de ferne un home de profit, en Pellicer guardá l'títol en un recó de calaix y s' disposá a esmersar las propias energias en realisar la seva dèria, aquell somni daurat que venia acariciant d'ençá dels primers anys de sa infantesa.

Un cop donats los primers passos per la ruta qu' ell s' havia trassat, no trigá gayre temps a emprendre la marxa cap a Roma decidit a prosseguirhi ls seus estudis. Roma era allavors lo centre obligat de todas las manifestacions de l' Art: la Meca, pels creyents de la eterna religió de la Bellesa; lo terme de penosas jornadas, pels peregrins que fugían de las ciutats egoístas cercant una atmósfera sanantosa de sentiment, d' art y de poesia que ls hi tregués del demunt lo fret de la indiferencia.

A la tornada de Roma, en Pellicer se manifestá revolucionari decidit. Revolucionari en tot; en l' art y en lo que no era art. Però tenim de convindre, apuntancho com una cosa estranya, que, las novas ideas importadas pel ciutadà y per l' artista, no li mimvaren gens ni mica las nombrosas amistats y simpatias ab que comptava en todas las gerarquias socials.

Ben prompte la seva fama d' artista, com regueró de pólvora, s' estengué per tots los indrets d' Europa. Los seus dibuixos de la guerra carlista, y més tart los de la guerra entre Turquia y Russia publicats a La Ilustración Española y Americana, contribuieren bona cosa a ferly un nom universal. Las més grans publicacions extrangeras d' aquells temps reproduieren forsa vegadas los seus treballs, ocasionantli una certa popularitat europea. Acabada la guerra no podia donar l' abast als encarrechs que li feyan los editors de tot arreu, d' Espanya y de fora d' Espanya.

Agobiat per desgracias de familia, y passats en constant agitació, en los etzars de la vida del campament, los mellors anys de la seva joventut, decidí fixar sa residencia a Barcelona, y desd' allavors treballá fermament pera la cultura intelectual de la seva estimada patria que li deü una bona part de son avenç. Ab tot, may pogué treures del demunt lo anyorament d' aquella vida d' activitat y sobressalts. Bastava una petita indicació d' un amic, l' atractiu d' una festa d' art, de literatura a fóra de Barcelona, pera decidirlo a posarse en marxa.

La juvenalla d' avuy, per més que ns doblels los anys, lo consideravam com un company; més encara que company, semblava talment un germá gran ab qui no tenim escrupols de franquejàrnoshi; y ensemps que ns hi permetiam alguna qu' altra llibertat ne aprofitavam los concells.

Vareig tractarlo per primera vegada l' dia de l' enterro del nostre malaguanyat l'art. D' allavors ençá, sempre que se m' presentava ocasió d' assistir a alguna festa de cultura, hi anava ab la esperansa de trobarli. Efectivament: a Sitges s' hi estrena «La Fada» en Pellicer no hi fa pas falta; en Robert, en Rusiñol y alguns altres van a Reus a fer propaganda per la causa catalanista? donchs allí veuré a ne n' Pellicer, y que no fallava pas; lo Catalanisme dona una festa a Tarragona?... no s' descuidu de convidar a ne n' Pellicer... y en Pellicer vé a casa nostra....

Fou la darrera vegada que tinguerem ocasió de parlarlos! Encara m' sembra véurel, formant colla ab en Guimerá, en Folguera, en Roca y alguns més, seguint los nostres monuments, entussiasmantse ab los restos del Monastir de Poblet que s' guardan a ne l' Museo Arqueològich, omplintse las butxacas de llibres, folletos y catalechs, buscant datos y notícias d' aquellas preuadas joyas, que nosaltrés, com si fossin despallas sense valor, guardem arreconadas a dins d' aquell magatzem...

Fresh encara l' dol per la mort de n' Soler y Roviroa, Catalunya ha de plorar novament la d' un altre dels seus artistas més ilustres. Ab la mort de n' Pellicer, l' art català ha suferit una d' aquellas pèrduas que ls pobles trigan a referen.

QUIQUET.

NOVAS

Dintre de pochos dias será presentada a l' Ajuntament l' instancia dels propietaris demanant que se ls hi dongui la quantitat d' aygua que de dret los pertoca segons las escrituras de compra.

Ja no hi ha cap dubte de que l' Ajuntament ha sofert una llastimosa equivocació al cubicar la ploma d' aygua, y per aixó esperem que la corporació municipal tornarà desseguida sobre son acord establint los daus que tant rebombori han armat, y tractará en lo succe-

fort vent que 'ls molestava y 'ls feya inconscientment cordarse l' americana y calarse l' sombrero.

De sopte, una ratxa de vent furiós arrencá de las nerviosas mans d' Emilia las quartillas, que volant escampadas per l' ayre, semblavan un vol de coloms blanchs.

A l' una ratxa, seguí altre de més forta y l' poema que tants afanys y suhors havia costat a Emilia, seguí a y enllá escampat en quartillas la dansa macabra de la pols y fullas secas qu' empenyia arremolinant lo vent de Tardor.

L' Emilia prová cent cops de refer son poema, més no; no era ja aquell, no n' era més que una sombra, una feble guspira del foch ardent de sa primera inspiració.

Y aclaparat, sentí tot l' enervament del desengany tota l' esterilitat d' una impotencia intelectual.

Alashoras més que may pensá com la majoria xorca dels positivistas.

Se torná indiferent. Y sentí un buyt, un tant-m' estim de tot, que li feu fastigosa l' existència.

Ell que sabia prou que la gloria no es més que fum que s' pert per l' ayre!...

Mes no había de durar, que l' Emilia torná a escriure, passada aquella ratxa, goijós d' alcanxar la gloria que cercava.

Escrivia com una necessitat, com un passatemps que l' ajudava a fer bella l' existència, aspirant sempre a la gloria, malgrat prou sapigués, que molts cops no es més que quartillas que fa volar lo vent de l' indiferencia o l' fum que s' pert per l' ayre.

Lluís BENAIGES.

Comentarios

Nuvolada

Ja haurán observat que quan una persona está, lo que vulgarment se n' diu de pega, no cal qu' esperi que s' confirmi may cap noticia satisfactoria; però tractantse de las altres, de las dolentas, no n' erra ni mitja, totas se confirman desgraciadament.

La pobre Espanya ja fa anys y més anys qu' está de desgracia degut a la corrupció política de tot ho ha malmés; aixís és que sempre que s' ha sentit bronzir una mala nova, havem esperimentat més aviat los efectes de la garrotada, que no hem vist la má que ns ha mesurat las bastonadas.

Ara mateix hi ha hagut un gran espant a Madrid, solzament perque un mister va preguntar en la Cambra inglesa si l' govern de allí estava disposat a enviar 40 mil homes a Gibraltar y a fer y a desfer en qüestió de fortificacions. A en Morer li va vindrer tan de nou, que ab llurs paraulas demostrá que no li arriba la camisa al cós.

Després hem llegit telegramas més tranquilisadors y fins algun diari anglés ha dit que Mr. Gibson no va fer més que comprometer al seu govern, qui no desitja més que la bona amistad d' Espanya.

Me jugaria qualsevol cosa, que Mr. Gibson no ha parlat perque sí, sinó induhit per lo mateix govern anglés, y que tot aquest rebombori ha sigut un ballon d' essai pera veurer l' efecte que aquí produhrien las intencions dels inglesos d' expansió territorial a costa d' Espanya.

Ja veuran vostés com no s' passará molt temps sense que l' mateix mister o un altre, torni a alarmarse per l' estat indefens en que es troba Gibraltar. Tant y tant amohinarán a Mr. Chamberlain que aquest no tindrà més remey que proposar al nostre govern la compra d' una llenca de terreno, pera fer callar als jingoes inglesos; y com dona la casualitat que la major part de fincas del camp de Gibraltar las han adquirit los inglesos y no s' están de comprar todas las que ls hi ofereixen, que no son pocas perque pagan bé, resultarà que de fet ja son amos de lo que tant de goig fa a Mr. Gibson.

Los inglesos fan com las llebres, que sempre dormen ab un ull obert, y creguin qu' en la qüestió que ns ocupa, ja fa anys que sembran lliuras esterlinas, y que tenen pit avall quin ó quins trossos de rescuyt s' han de menjar, quan siga hora. Posém, donchs, la barba a remullar, que tan bon punt enllesteixin lo del Transvaal, qu' está a las acaballas, nos afeytarán a pèl y a repèl, comensant per las Canarias y acabant Déu sab per abont.

Per ara y tant lo nostre govern ha tractat ja de l' assumpto en Consell de ministres y se muestra muy reservado, segons diuhen los telegramas. ¡Malo!

Los cambios amunt y 'ls quartos avall

La Correspondencia troba qu' és molt grave la situació financiera d' Espanya y dirigintse als que manan los hi diu:

«No sabemos que pensará el Gobierno. Si quiere que los francos suban, más vale que no piense nada. Si quiere que bajen le damos la solución pensada: que influya en el Banco para que este suba los descuentos. No hay otra salida.»

Una solució tan senzilla y que l' chico que l' ha escrita la dona ja pensada y fins gratis y tot, no ha merescut del Consell del Banch altra consideració que acordar no pujar los descomptes; y ha fet bé, puig pujantlos, un enter amunt ó un enter avall los cambios haurian seguit lo mateix curs que segueixen ara, y que si Déu Nostre Senyor no hi posa un remey, puig la geat de Madrid ha perdut l' esma, qui sab abont arribarán.

Lo problema dels cambis no es tan fácil de resoldre com molts pensan, acudint a remeys que farian tant d' efecte com un pegat a un banch. Los cambis no son més qu' un efecte exterior d' una malaltia molt fonda y molt crònica: la falta de diner; però no diner convencional com los bitllets de Banch, sinó diner efectiu com es l' or, que pera ferne moneda lo primer que s' necessita es possehir dit preciós metall, y pera possehir or, encara que sigui en barras, costa un bon xich més que fer una tirada de Jovellanos ó Quevedos; aquesta darrera classe de moneda s' fabrica ab molts pochos quartos: unas quantas balas de paper, més ó menys d' estrassa, un ó més clixés, tinta y premsa.... y d' aquets ingredients surt una borrraxada de milions que ns produheixen l' ilusió d' ésser riquíssims, quan en realitat som uns mendigos.

No volém, pobres de nosaltrés, donar cap consell ni senyalar cap solució com ho fan los apreciables chicos de la premsa madrilenya. Ells saben de tot y nosaltrés lo únich que sabem es pagar las contribuciones directas y indirectas que tenen a bé imposarnos; però aixís y tot, creyém que'l problema dels cambis, com molts altres, se resolen, com los resolt un particular quan véu que las cosas li van malament: posant ordre a la casa, gastant menys de lo que cobra, treballant molt pera que llurs hisendas produheixin tot lo que se n' pugui treurer d' ellas; y fentho aixís, si al primer any li sobra un duro, al segón any ni sobran deu y de mica en mica fa un reconte.

Es clar que si no té enteniment y en lloch d' arreglar las cosas per los procediments naturals, vol conduhirlas per los viaransys de treures un bonny pera fersen dos, hipotecant avuy una casa y demá una hisenda.... al cap de pochos anys un bon heréu se n' vá a ca n' pistras, més net de butxaca que la roba de bugada.

No ls hi sembla que la situació econòmica d' Espanya es com deixém dit darrerament? Y encara ns quedém curts, perque a Espanya ja no li queda per hipotecar, ni ls corcats mobles del pis.

Ara diguin si és gayre fácil que ls cambis baixin.

Costums parlamentarias

Aném progressant d' una manera tan rápida, que si cap desgracia no ns detura, és fácil que d' aquí poch temps, passém al devant de las nacions més.... desacreditadas.

Abans encara certas cosas se feyan de tapadillo pera que no arribessin al públich; però avuy ja no s' guardan las formas ni res que se hi assembla. Observin sinó lo que passa en aixó que n' diuhen lo templo de las leyes, desde fa alguns anys.

Ja durant la darrera plaga conservadora hi hagué ls seus ets y uts respecte a la legalitat d' algunas votacions verificadas al Congrés, suposant los mal pensats que s' feyan aixó que en dihem tupidadas; però en la elecció de president interi, hi va haver l' altre dia gran xibarri perque la cosa s' clarejá un xich massa, segons nos conta l' corresponsal A. del Brusi.

Sembla que no havent obtingut Vega de Armijo, una votació massa com cal, van preguntar a Silvela si tindria cap inconvenient en que l' allarguessin una mica, pera que lo ilustre Marqués no fes cap mal paper, y com ja poden pensar l' home del sentido juridico, va dir que bueno. Però en Villaverde, que aquell dia devia estar de mala lluna, criticá l' fet y renyá de valent a n' en Silvela dihent: hiciste mal; por estas y otras debilidades tuyas estamos como estamos.

També al Senat volen fer passar bou per bestia grossa, però l' de Tetuán qu' és home d' energia y de punys, diu que no está per resguardar dososats ni per romanos, y que si hi ha senadors que no poden acreditar la renda, tal com prevé l' Reglament, que s' en vagin a freir espárragos, que per lo vist deü ésser una fregida poch sustanciosa.

Prou en Sagasta s' esgargamellá ab alló de los precedentes que aquí serveix pera tot menys pera cumplir la llei; lo Duch diu que nones y que treze son treze. No hi ha qui l' tregui de aquí, y encara ab més motiu després de las debilidades d' en Silvela, puig vol demostrar a qui tot ho pot, que li sobra entereza, precisament lo que li falta al Florentino.

SEGÓN CERTAMEN LITERARI-MUSICAL DE LA ASOCIACIÓN REGIONALISTA

'L' Escut Emporitá' de La Bisbal

CARTELL

Lo dia 15 del vinent Agost a las 3 de la tarde y en el Teatre Principal d' aquesta vila tindrà lloch dita festa poética, en la qual hi serán adjudicats los premis següents:

I. PREMI D' HONOR Y CORTESIA, oferiment de «L' Escut Emporitá» Aquest premi, consistent en una FLOR NATURAL, s' adjudicará a l' autor de la mellor poesia, sobre punt que s' deixa lliure al bon gust de l' autor. Seguint la bella costum d' antich establerta, lo guanyador d' aquest premi deurá ferne present a la dama de sa elecció, la qual proclamada Reyna de la festa, desde son trono presidencial farà entrega dels premis restants als autors llorejats.

II. PREMI DEL M. I. AJUNTAMENT D' AQUESTA VILA: UN OBJECTE D' ART a la mellor colecció de biografias de bisbalenchs notables.

III. PREMI ofert per l' escriptor bisbalenç D. Artur Vinardell Roig en memoria de son fill malaguanyat August: UNA MEDALLA D' OR, ab lo nom de qui guanyador ne sia, a l' autor de la mellor poesia en versos lliures, en la qual se cante l' esdevenir d' una Catalunya próspera y autónoma dintre de una Espanya gran y regenerada.

IV. PREMI DE L' EXM. SR. D. JOSEPH BONIFACI DE VILANOVA, VISCOMTE DE VILANOVA Y DE CABANYES: UN OBJECTE DE PLATA SÍMBOL DEL DRET, a la mellor composició descriptiva, en vers ó en prosa, sobre un fet històric d' influencia notoria en l' Ampudá.

V. PREMI DE D. ALBERT CAMPS Y ARMET, de Monells: UN OBJECTE ARTÍSTICH a l' autor del més inspirat romans que canti las glorias de la marina catalana comandada per en Galcerán Marquet.

VI. PREMI DE D. BONAVENTURA SABATER, Diputat provincial: UN OBJECTE ARTÍSTICH a la composició poética que ab més acert canti la Llibertat.

VII. PREMI DE D. JOSEPH AYMERICH Y ROURE, Diputat provincial: UN PREHUT GERRO ARTÍSTICH a la mellor poesia humorística.

VIII. PREMI DE D. BONAVENTURA CARRERAS, Diputat provincial: UN OBJECTE D' ART a la mellor composició en prosa ó en vers que descriga las bellesas d' algún punt de nostre Ampurdá.

IX. PREMI DE D. JOSEPH TORRAS Y SAMPOL, Advocat, Notari per oposició de Barcelona, soci honorari de «L' Escut Emporitá»: UN OBJECTE ARTÍSTICH a la més valenta y inspirada poesia de salutació endressada als pobles d' ençá y enllá dels Pirineus y ls Alps que constituiren la gloriosa confederació catalana aragonesa que l' desdixat uniformisme ha disgregat.

X. PREMI DE DON JOAQUIM ALDRICH Y DE PAGÉS, Advocat, fabricant, soci fundador de «L' Escut Emporitá»: UN OBJECTE D' ART a la mellor memoria sobre la introducció en lo Baix Ampurdá de la industria tapera y estudi comparatiu de la importancia que té en aquest y en los demés paysos.

XI. PREMI DEL SOCI MANEL FERRÁN: UNA ARTÍSTICA GUARDIOLA DE CERÁMICA BISBALENÇA, FORRADA DE BAYETA, al qui millor espliqui, en vers ó en prosa, las diferents maneres per afeytar y remullar que ls barbers han vingut empleant desde la creació del mon fins a nostres dias.

XII. PREMI DE «L' Escut Emporitá»: UNA ANFORA DE CERÁMICA a la mellor composició que sia una crida d' amor patri a la classe treballadora.

XIII. PREMI DE LA JUNTA DIRECTIVA DE «L' Escut Emporitá»: UN DIPLOMA DE MÉRIT a la més sentida CANÇÓ CATALANA de tirat ppular pera ser cantada ab acompanyament de piano, calçada en la lletra de la poetisa senyoreta Trinitat Aldrich y de Pagés.

XIV. PREMI DE LA COMISSIÓ DE FOMENT DE «L' Escut Emporitá»: UN ESCUT DE CATALUNYA DE PLATA Y OR SOBRE PANNA DE SURO EN FORMA DE ARTÍSTICH TARJETER a la mellor composició coral sobre lletra de D. Ramón Masiferri. En igualtat de mèrit será preferida la que tinga ayres de sardana y vaja companyada ab instruments de plassa.

Totas las composicions deurán dirigirse al senyor Secretari de «L' Escut Emporitá» abans del dia primer d' Agost prop-venint. Cada composició irá acompanyada d' un plèch clòs que continga l' nom de l' autor, y pel sobre s' hi llegirà l' mateix títol y lema de la composició.

Forman lo JURAT CALIFICADOR: Mossen Jacinto Verdager; Pbre., President; D. Ramón N. Comas, Vis-president; D. Claudi Omar y Barrera y D. Joseph Bernat Durand, Vocals; y D. Ramón Masiferri, Secretari.

La Bisbal y Juny de 1901.

La Bandera de la "UNIÓN CATALANISTA"

Tenen l' honor d' adherirse al Manifest de donya Agnès Armengol de Badia y ensemps contribuir a la suscripció pera la bandera de la "Unió Catalanista".

Suma anterior, 5370 pessetas. Leonor Ventura de Baró, 1.—Rosalia Morera y Gay, 1.—María Prat y Rovira, 0'25.—Dolors Prat y Rovira, 0'25.—Carme Prat y Rius, 0'25.—Josepha Vinyas, 0'50.—Carme Vinyas, 0'50.—María Teresa Hernández y Rimbau, 1.—Soletat Hebrard de Ruiz Porta, 1.—Josepha Ventura, 0'50.—Neus Llorens, 0'25.—Rosa Poblet, 2.—Dolors Saugar y Rosselló, 1.—Josepha Llagostera, 0'25.—Agneta Tuset, 0'50.—Carme Tuset, 0'50.—Rosa Filella de Ginesta, 1.—Una pagesa, 0'10.—M. S., 0'10.

Total, 65'65 pessetas.

Sants de la setmana

Diüenge, dia 23.—Sts. Joan y Felü pbrs., Agripina mr. y Ediltrudis v.—Dilluns, 24.—(Abans) La Nativitat de Sant Joan Baptista, y Sts. Ciriach y Longinos fds.—Dimars, 25.—Sts. Proper b. y Guillém ab., Adalbert y Febronia, Llucia y Orossia mrs.—Dimecres, 26.—Sts. Joan y Pau germs. y Peilay mrs., Vigili y Salvi bs. y Perseveranda vg.—Dijous, 27.—Sts. Rodolf, Ladislau v. y Zoilo mr.—Divendres, 28.—Sts. Lleó II p., Ireneu y Benigne bs. y Marcela mr.—Dissapte, 29.—Sants Pere y Pau apostols.

Quaranta horas: continuan a l' Iglesia del St. Hospital y l' 26 comensarán a l' Iglesia de las Orfanas.

siu ab més cuidado y respecte ls interessos dels seus administrats.

Si nostres càlculs sortissin equivocats y l'Ajuntament persistís en llurs treze, l' nostre setmanari, en aquesta com en totes las qüestions d'interès general, estarà obertament al costat dels propietaris pera defensar son dret fins ahont sia convenient.

Y consti que això no ho dihem pera afalagar a ningú y no ho diriam si vègessim que'l municipi no s' preocupa més que del bé dels tarragonins; mes com desgraciadament no és així y tot està subjecte a la malehida política, nosaltres, que de polítichs no'n tenim res, podrèm parlar ab completa llibertat y posar las cosas en son lloch sense consideracions de cap classe y a ningú.

Al pendre possessió del càrrech d' Alcalde l' Sr. Malé, va tindre bon cuidado de fer sapiguer per medi de sos amichs, que un dels seus primers actes seria fer treurer del creuher de nostra Catedral l' ominós banch dels regidors.

Sens dubte, que ab ayal promesa deuria volguer captarse la benivolensa dels catalanistas, y veyent qu' aquests no s' convencen tan fácilmente y qu' están disposats a dirli las veritats, no s' en ha recordat més de semblant cosa.

Si ho tenia de fer pera complaurens y guanyarse nostras simpatias, no ho fassi; ara si ab alguna cosa estima la dignitat de l' Ajuntament y de la població, no permeti pas que'l tal banch hi sigui a la Catedral un dia més.

Poch dirèm avuy de la qüestió dels consúms fins que s' hagin aclarit certas actituds qual finalitat se presta a molts interpretacions. Lo que si farèm és aconsellar als Gremis la major unió y energia pera salvar la seva obra y impossibilitar que vingui un'altra arrendataria més o menys disfressada ó, lo que seria encara pitjor, que se'n encarregués l' Ajuntament, puig d' abduas maneres los interessos de Tarragona ne surtirán perjudicats.

En la reunió general darrerament efectuada per la Secció Humorística-Artística-Excursionista «Los Felius», del «Centre Catalá» d' aquesta, quedá nomenada la Comissió executiva de tan popular festa, haventse convingut per los seccionistas allí reunits, obrir un Concurs de treballs per l' ornament del Saló Teatre, donantse'l plasso de quinze dias, comensant pel 15 del mes que som fins al 30, quin dia s' examinarán detingudament tots los treballs rebuts, dels que'l bon criteri de la dita Comissió, deura acceptarne'l que millors condicions reporti d' ingeni, senzillesa y gust.

Es aquesta idea ben lloable y mereixerá l' aplaudiment de tota persona culta, puig que ab aquest senzill intent, se vivifica bona cosa.

«Centre» que sabem tenen condicions per fer obras d' aquesta talla y fins de més enlayradas.

Molt nos plaurá, donchs, que ls entusiasmatas «Felius» treballin de ferm y fassin una magestuosa obra d' art que prou qualitats tenen pera ferla.

Per nostra part ja ls felicitem per son bon projecte.

Ahir a las nou del matí, va morir lo degá dels farmacèutichs d' aquesta ciutat, nostre benvolent amich Dr. D. Tomás Cuchí y Dexeus.

Lo Dr. Cuchí, persona de gran saber y re-goneguda ilustració, durant una llarga tongada d' anys havia honrat ab llurs treballs científichs lo nom de Tarragona, ahont era de tothom estimat y respectat.

Al desitjar als seus fills y demés familia la resignació necessaria en aquests casos, los hi fem present la part que com a bons amichs y tarragonins prenèm en la desgracia que ls afligeix.

La companyia gimnástica que vé actuant a la Plassa de Toros, donará aquesta tarde una funció extraordinaria pera la qual ha combinat un escullit y variat programa.

Tant interessant com de costum és lo sumari del número 16 de La Ilustració Llevantina corresponent al 16 del actual mes. Entre los gravats d' actualitat hi figuran una sèrie de fotografias de l' Assamblea de Tarrassa, que donan una completa idea de la grandiosa festa catalanista y una fotografia del quadro de Lo Sagrat Cor, de A. Utrillo.

Es un número interessant que fa honor a la empresa de La Ilustració Llevantina que tant s' esforça en mereixer lo favor del públich.

S' acosta la temporada de banys y per lo mateix nos permetèm recomenar al Ajuntament ordeni l' arreglo dels camins que condueixen a las platjas del Miracle, Rabassada y Sabinoso, que tan concorreguts són en los mesos d' estiu.

Hi ha alguna preocupació de que la terrible enfermetat del bestiar, la glosopeda, que tants estragos está fent en alguns pobles vehins a Tarragona, s' extengui y ataquí als remats de cabras de nostre terme municipal. Tota vigilancia será poca pera evitar la propagació, fent necessari que ls menescals no dexin de vista aquest perill.

Altra enfermetat del bestiar terriblement dolenta, tenia's por que s' hagués presentat a

la provincia, mes sembla que la visita feta a Santa Coloma de Queralt per l' inspector veterinari, ha donat per resultat que no és la peste bovina l' enfermetat que pateix lo bestiar en aquella comarca.

Fins a Santa Tecla podrán los propietaris de fincas urbanas fer obras en las fatxadades dels edificis sens pago d' arbitres municipals.

Aquests arbitres no deurián satisfere may que's tractés d' hermostrar la població; mes ja que per desgracia s' exigeixen, trobèm encertat que's concedeixi tots los anys un plasso en que no calgui pagarlos.

De la Revista L' Art del pagès copiem lo següent solt ab quin esperit estèm conformes:

«Lo gubèrn de la República Argentina acaba de donar una proba més de son bon sentit y amor a la agricultura.

Lo decret que més avall publicuem, si en aquest país las lleys no fossin generalment lletra morta, seria de grandíssims beneficis pera la agricultura patria.

Diu així lo decret a que ns referim:

Article primer. Quedá absolutament prohibida en totes las estacions de l' any la venda y consúm en los hotels, restaurants, fondas, casas de menjar y altres llochs, dintre del municipi de Buenos-Aires, de tota classe d' aucells morts.

Article segon. Los infractors a aqueixa disposició sufriran una multa de 100 pesos moneda nacional.

Article tercer. Los que adquireixin ó comprin las especies de que's tracta en l' article primer ó las consumin, contravenint a lo que en ell s' estableix, serán castigats ab una multa de 50 pesos moneda nacional.»

La Unió Catalanista ha tingut l' atenció de convidarnos a la festa inaugural del Centre Catalanista de Mataró que s' celebrarà avuy, y a igual acte de l' Agrupació Catalanista de Rubí que tindrà lloch demá.

També hem rebut invitacions d' abduas entitats germanas, sentint que no ns sigui possible assistir personalment a dits actes, als que de cor nos adherim.

S' ha publicat lo número 11, any segon de la bonica revista Patria ab lo següent sumari:

Llegint a Walt Wentman, per Valeri Serra y Boldú.—Refém, per Joan Poblet.—Comemoració del 28 Juny de 1811, per la Redacció, Adolf Alegret, Victor Balaguer, Xavier de Salas y Un Tarragoní.—Sempre viva, per Albert Bonet.—A la ciutat de Lleyda, per Mossen Jordi.—Notas y impresions d' excursió, per Lluís Benaiges.—Crónica.—Gravats: Teodoro Reding.—Entrada dels francesos a Tarragona.

Si és que pensa fere alguna cosa pera que las festas de Sant Magí ó Santa Tecla revestixin l' importancia necessaria pera atraurer concurrencia de forasters a Tarragona, ja és hora de que l' Ajuntament y demés entitats interessadas comensin a treballar de ferm.

Lo temps passa y aquí generalment no ns recordem de festas fins que las tenim a demunt. Llavors tot son pressas y las cosas fetas de pressa resultan sempre caras y dolentas.

Tinguin present lo de l' any passat en que fins ab uns poch artístichs cartells tingué de carregarse—tot constant a prèu de bons—per falta material de temps pera trobarne d' altres que's poguessin tenir lo dia que's necessitavan.

A conseqüencia de las plujs de l' anterior setmana, tota la passada hem disfrutat d' una temperatura bastant fresca. Segons llegim en varis confreres en molts punts de Catalunya hi ha pedregat, compromentent las cullitas.

En lo camp de Tarragona no sabem que en cap poble hagin tingut aquesta dissort, fentse la recullida de la cullita de cereals ab bonas condicions y ab gran content dels agricultors per lo bona y abundant que resulta.

Demanem a qui correspongui que procurin evitarse espectacles com los que s' donaren lo diumenge passat a la Plassa de Toros.

De cap de las maneres pot permèters que toregi gent que en sa vida se las ha vist de més frescas, puig ab molta facilitat poden occurrer desgracias. Ademés si ls toros son sempre barbres, ho es molt més lo que va fere l' diumenge, puig segons nostras noticias, vista l' impossibilitat de desferse la improvisada cuadrilla del badell, lo públich va baixar al ruedo acabant ab lo pobre animal, ab l' ensenyament propi d' una multitud exaltada.

Perá evitar espectacles semblants que sols serveixen pera desentrotillar los mals instints del poble, és per lo que demanem a l' autoritat que no's consentin.

Las professons del Jubileu que tingueren lloch lo diumenge, dillúns y dimars passats, se vegeren concorregudas sens que cap incident vingués a perturbar l' ordre. Ho celebrem.

Desde dijous passat ha comensat a tocar a la Rambla de St. Joan una de las músicas militars de nou a onze de la nit. Nos sembla molt bé, puig en realitat cal tenir en compte que si volèm que ls forasters prenguin afició a venir

Elixir a la Ingluvina GIOL VENTRELL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totes las malalties del

per crónicas que sían, regularisant son funcionament y reforsant los debilitats. De venta en totes las Farmacias y en casa son autor, **Passeig de Gracia, 4, Barcelona.**

a banyarse a Tarragona, hi ha que fer esforsos pera que'l temps transcurreixi agradablement: d' altre modo prefereixen dirigitse a altres punts ahont saben fer sacrificis en benefici dels forasters.

Avuy tindrà lloch una excursió de ciclistas al santuari de la Verge de la Roca. Segons nostras noticias són en gran nombre ls socios del Club Ciclista que hi assistirán, haventse fet grans preparatius pera que la festa resulti agradable.

Lo lloch escullit pera terme de l' excursió es per altre part forsa agradós y un dels més pintoreschs de Catalunya.

Per fi's rebé l' ordre d'aixecament de l' embarch que pesava sobre ls fondos de la Diputació Provincial, quedant reduhit lo tant per cent que detindrà l' hisenda al 15 en lloch del 65 o/o.

Lo mateix dia que's rebé l' ordre pogueren cobrar dugas mensualitats los pobres empleats de la Diputació, que com altres acreedores de la casa, són victimas de la mala administració y del desordre qu' impera en tots los serveys provincials.

Segueix sens regarse l' arbrat dels nostres carrers, plassas y passejs, presentant per aquest motiu un aspecte que fa llástima. De continuar las cosas com fins ara, molts serán los arbres que moriran de secada.

Sembla estrany que tant com costa de criar l' arbrat, després se'l tinga tan descuidat.

¿Qui es que per edat que tingui no voldrà conservar lo primitiu color dels seus cabells? Pera conseguirho lo perruquer CASALS posehix un procediment indi, purament vegetal, que no taca en lo més minim lo cutis, reproduceix lo cabell y priva sa cayguda.

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

G. Serra y Trilla

METGE-CIRURGIA ex deixeble de l' eminent Dr. Aza en malalties de la pell; ex Metge alumne de l' Institut de Alfonso XIII de Bacteriología y Seroterapia

Malalties de la pell.—Malalties crónicas CONSULTA DE 11 A 1 TARRAGONA.—Comte de Rius, 20, 2.º

Maquinaria agrícola, industrial y vinícola

Complet assortit en ferreteria Marcell Vicens APODACA, 27, TARRAGONA Unich representant en aquesta provincia de l' important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.º, constructors d' aradas y bógits pera fondas llauradas y demés máquinas agrícolas.

Joan Ruiz y Porta

PROCURADOR Mendez Nuñez, 16-2.ºn-TARRAGONA

EXCELGER

En Llanas ven uns paraigues de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bó, que resisteix tota proba al devall d' un canaló. Ademés, també té uns yanos ab uns pintats tan rebóns, que ni Rafael ni Murillo los podrian fer milló, a propòsit per regalos; causan gran admiració. Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totes menas que son mol, barato y bons. Millor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions.

En Ramón Nolla y Martí

METGE Y CIRURGIA ha mudat son domicili y gabinet de consultas a la Plassa de Sant Miquel núm. 3, segon pis. Reb de las 11 del matí a las 4 de la tarde.

CAMISERIA DE PAU BRÚ

24, Comte de Rius, 24 Acaban de rebre totes las novetats pera la propera temporada. Extens assortit de corbatas, panyos, géneros de fil, de punt, etc., etc. Veritable perfecció en la confecció de camisas pera home y roba blanca de senyora. Comte de Rius, 24.—TARRAGONA

LA JOYA DEL CENTRE ESTABLIMENT DE BEGUDAS

DE JOSEPH RIOLA 22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22 Se despattan tota classe de vins y licors de las més acreditadas marcas a preus molt económichs. Se serveix a domicili.

VÍ NEGRE PUR DE RAHIM

Del terme de Tarragona, procedent del Más de n Gariot, a 25 cénts. litre. De venda a ne ls sallers: Carrer de Sant Domingo (Limoners) 14 y Sant Llorens, 18.

DEMANEU LOS SECADORS

exquisit licor popular de Catalunya.—SOLER Y MAS.—Vilafranca del Panadés.

SABATERIA DE TERESA SALAS

MAJOR, 8 (Cantonada al carrer de Caballers) Gran assortit de calsat negre y de color. Preus baratíssims. Especialitat en los calsats a mida.

CONFITERIA DE Joan Serra

23, COMTE DE RIUS, 23 En aquest antich y acreditat establiment hi trobarán un gran assortit de dolsos exquisits y vins y licors del país y extranger de totes classes y preus. Serveys complets pera casaments y bateigs.

COLONIALS DE AGUSTÍ LLITERAS

Major, 3 y Nao, 2.—TARRAGONA Materias puras y perfecta elaboració produheixen los millors articles com son los que ofereix aquesta casa a sos nombrosos parroquians. Servey a domicili de tots los géneros que's demanin y sempre a preus económichs. Especialitat en galetas de la casa VINAS.

SERVEY REGULAR Y SETMANAL ENTRE

Tarragona, Valencia y Cullera Sortirà d' aquest port tots los dimecres lo vapor espanyol JUCAR. Consignataris: Sres. V. y Nebot de P. Ferrer Mary.

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilas, Malaga, Cadiz Vigo, Carril, Villagarcía, Corunya, Puebla, Marín, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander y Bilbao, sortirà lo 27 del corrent lo vapor GIJON capitá D. Germán Gancedo, admetent càrrega y passatgers. Lo despattan sos agents Srs. Fills de Benigno Lopez.

Pera Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz y tots los ports de Galicia y d' Asturias, sortirà d' aquest port lo dia 27 del corrent lo vapor ANTONIO ROCA capitá don Rodrigo G. Bustamante admeteni càrrega pera dits ports. Son agent: D. Joseph M.º Ricomá.

Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao. Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París. Sortirà d' aquest port lo dia 27 del corrent lo vapor CABO TRAFALGAR son capitá D. J. Lersundi, admeteni càrrega y passatgers pera ls citats ports. Lo despattan sos consignatari D. Marian Peras.

Companyia Valenciana de Navegació

Linia regular de grans vapors ENTRE Espanya y las costas de França y Italia Vapors de la Companyia Sagunto, Jativa, Alcira, Grao, Martos y Denia Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona pera Marsella y Génova directament les dimars de cada setmana. Pera Niza, Porto Maritzio, Oneglia y Liorna los dimars de cada quinzena. Pera Valencia, Alacant, Almeria y Málaga los dijous de cada setmana. Directament pera Cette sortidas setmanals tota época del any. S' admet passatge y càrrega a nollts reduits. S' admet càrrega ab nollt seguit y coneixement directe pera New-York, Nápolis, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, ab trasbordo a Génova. Agent: D. Antoni Mas y March Plassa d' Oldesaga, 1, Tarragona, Teléfono núm. 34

Xampany CATALUNYA, MIRÓ Y TARRAGÓ.—Reus

Serveys de la Companyia Transatlantica de Barcelona

Línies de Cuba y Méjich.—SERVEY DEL NORT.—Lo día 16 de Juny sortirà de Bilbao, '19 de Santander y '20 de Coruña, lo vapor

Alfonso XII

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera litorals de Cuba y pera Costafirme y Pacífich, ab trasbord á Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia, y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, també ab trasbord á Habana.

SERVEY DEL MEDITERRANI.—Lo día 25 de Juny sortirà de Barcelona, '27 de Málaga y '30 de Cádiz, lo vapor

Buenos Aires

directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units y litorals de Cuba. També s'admet passatge y càrrega pera Puerto Plata, ab trasbord á Habana.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo día 11 de Juny sortirà de Barcelona, '13 de Málaga y '15 de Cádiz, lo vapor

Cataluña

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord á Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich pera quals ports admet passatge y càrrega ab billets y coneixements directes. Combinació pera 'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge y càrrega pera Puerto Plata ab trasbord á Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord á Habana.

Línia de Filipinas.—Lo día 22 de Juny sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitijas, lo vapor

Alicante

directament pera Port-Said, Suez, Aden, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa oriental de Africa, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo día 3 de Juny sortirà de Barcelona, '5 de Málaga y '7 de Cádiz lo vapor

León XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires. Admet passatge y càrrega pera Rio Janeiro, Santos, Punta Arenas (Chile), Coronel y Valparaiso, ab trasbord á Cádiz al vapor de la Línia del Brasil.

Línia del Brasil.—Lo día 2 de Juny sortirà de Vigo y '8 de Cádiz lo vapor

San Ignacio

directament pera Las Palmas, Rio Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, admetent passatge y càrrega pera Punta Arenas, Coronel y Valparaiso, ab trasbord á Montevideo, y passatge pera Montevideo y Buenos Aires, ab facultat de trasbordar á Cádiz al vapor que fa 'l servey directe á ditas Repúblicas.

Línia de Canarias.—Lo día 17 de Juny sortirà de Barcelona, '18 de Valencia, '19 d'Alacant, lo 20 de Málaga y '22 de Cádiz, lo vapor

M. L. Villaverde

directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas y Santa Cruz de Tenerife, retornant per Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Línia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dimarts, dimecres y divendres.

Sortidas de Tanger: dimarts, dijous y dissabtes.

Pera més informes dirigir-se a son agent D. Emili Borrás.

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobarà la industria, la agricultura y las arts, un complet surtit de drogas, sulfat y primeres materias pera abonos ab riquesa garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca TARRAGONA

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS

REAL, 6.—TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antisépticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Ayguas minero-medicinals
TARRAGONA

Y 'L MÉS ECONÓMICH

S' OBTÉ 'L MILLOR ALUMBRAT

DE TOTS LOS SISTEMES CONEGUTS

Desconfiïn de las imitacions

Pera la venda y conservació dels mecheros dirigir-se al representant **MARIAN CLANXET, CARRER DE LA UNIÓ, 14, TARRAGONA**

TOTHOM FOTÓGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICHS

DE **SEBASTIA CARDONA**

Trobaran los aficionados á la fotografia un assortit complet de cambras, trespeus, cubetas, prempas, escorredoras, dipòsits d'aygua, esfumadors, calibres, fauials de varias formas, cartolinas, paper citrat Lumiere, paper bromurat Ilfort, placas porcelanicas, targetas postals sensibles, estereoscòpicos y vistas estereoscòpicas y bany viratge combinat

Dipòsiti del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca "Lambour"	
Cambra instantánea. Llamp exprés	9 per 12 ab 12 chasis 70 pesetas.
	9 per 12 ab 6 " 45
	9 per 12 ab 12 " 100
	6 1/2 per 9 ab 6 " 10
	6 1/2 per 9 ab 6 extra 13
	9 per 12 " 70
	9 per 18 " 110
de campanya instantánea Periscope-Delta (Stereoscòpica)	
Tinch lo gust de participar á ms nombros clientela, que he rebut las cambras Stereoscòpicas (Delta-cartouche) ab propietat de pòquer aplicar placas y pel·luculas. Premiada á l' exposició de París ab medalla d' or. Única casa á Espanya que 's troban en venda.	

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més ràpit, no s' altera ni taca

PREUS SENS COMPETENCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI Á DISPOSICIÓN DELS CLIENTS

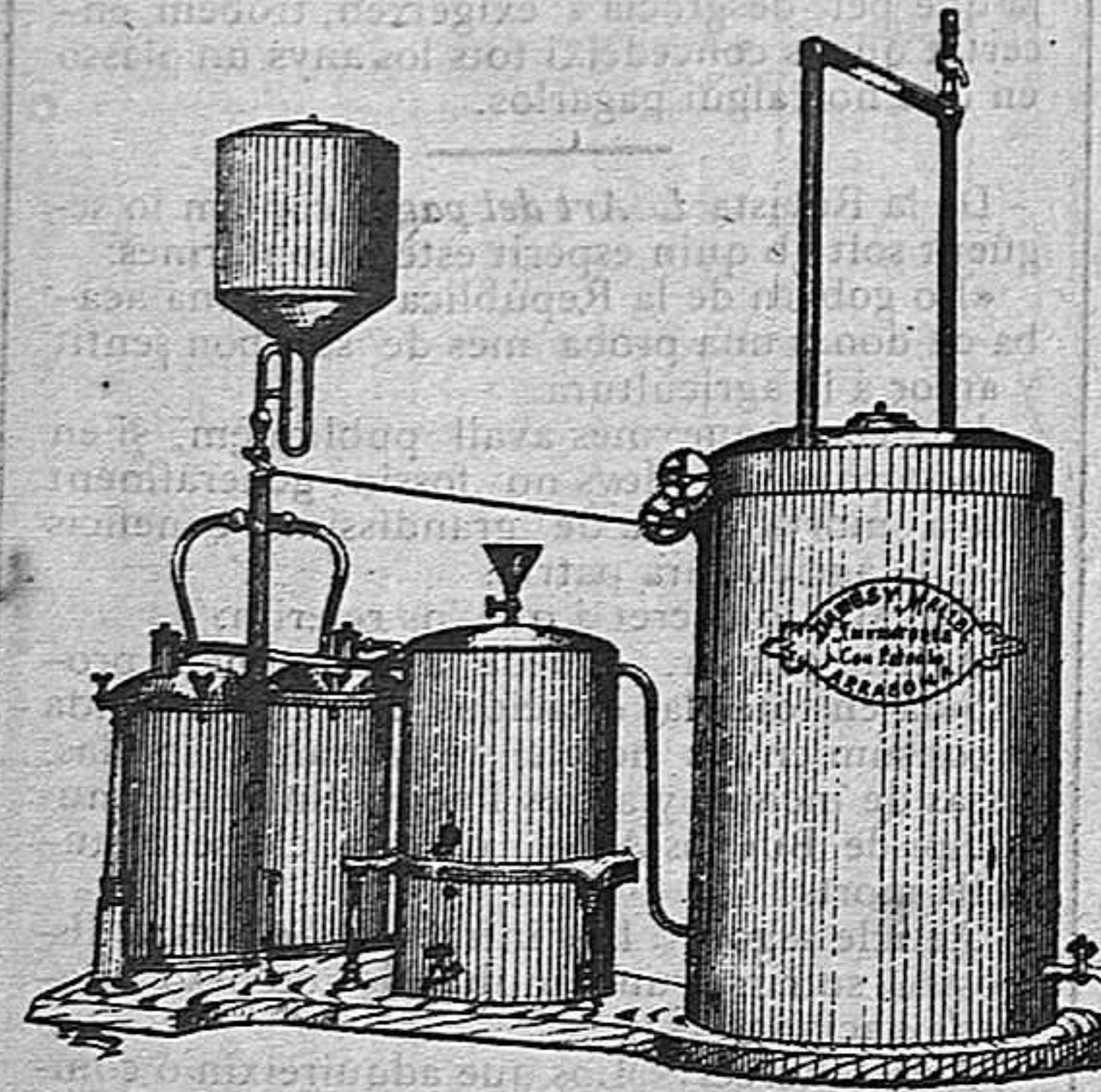
APODACA, 27, Y PLASSA D' OLÓZAGA, 9, TARRAGONA

LLEVAT SERRA

Superior á la **Zarzaparrilla** y á tots los depuratius coneguts fins á la setxa, pera combatre y fer desapareixer los **Forúnculos** (Floroncos) y demés erupcions.

De venda: FARMACIA DEL CENTRO.—Tarragona

Dipòsit general: 9, PELAYO, 9.—BARCELONA

FÁBRICA

d' aparells productors de gas acetilé, ab patent d' invenció per 20 anys, de

Danús y Mallo

TALLERS: Arbós, 9 DESPATX: Comte de Rius, 11

TARRAGONA

Perfecció, economia y llimpiesa en lo gas
S' ENVIAN CATÁLECHS GRATIS Á QUI 'LS DEMAN

Lo Dr. Jordán

CIRURGIÁ DENTISTA

Ex-alumne del Colegi Espanyol de Dentistas, Ex-operador de la casa del Dr. Treviño, Madrid, etc.

Participa á sos nombrosos clients y al públich en general, que relacionat ab las mellors casas extrangeras, pot oferir dents artificials á preus molt ventajosos.

Pera las operacions odontológicas que dir senyor cractica, compta ab tots los anestésichs fins al día poneguts.

PLASSA DE PRIM 2, PRINCIPAL, REUS
Opera á Tarragona los dimars de las 9 del matí á las 5 de la tarde y los divendres de 3 á 5 de la tarde

RAMBLA DE SANT JOAN 70, ENTRESOI

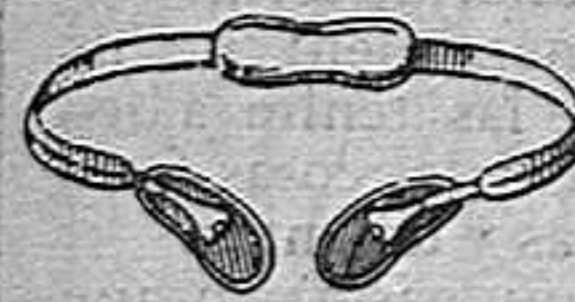
CONFITERIA

DE

CABRÉ GERMANS

34, Carrer Major, 34, Tarragona

En aquest establiment s'hi trobará un gran assortit de galetas, vins y licors de totes classes, tant del país com del estranger á preus sumament reduhits. Especialitat en encàrrecs pera casaments y baiteigs. Avisant ab'anticipació s'elaborarán los exquisits dolços inglesos **BATS VICTORIAS** y **BLOCH JANOHAS**. Especialitat en el saborós pastel **ESPOA-RUS**.

Gran fábrica de braguers

34, Unió, 34

Herniados (TRENCA TS)

Aquest establiment compta ab los avenços mes moderns y práctichs que la ciencia requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d' aparells ortopédichs.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de las tren-caduras.

Grans existencias en braguerets de goma pera la curació radical de las trenaduras congénitas y adquiridas de l' infancia y tot lo concernent á Cirujia y á Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metjes que dan tingut ocasió de conèixela, tant per los gèneros de son catàlech com per los preus reduhits.

Pere Montserrat, Unió, 34-Tarragona

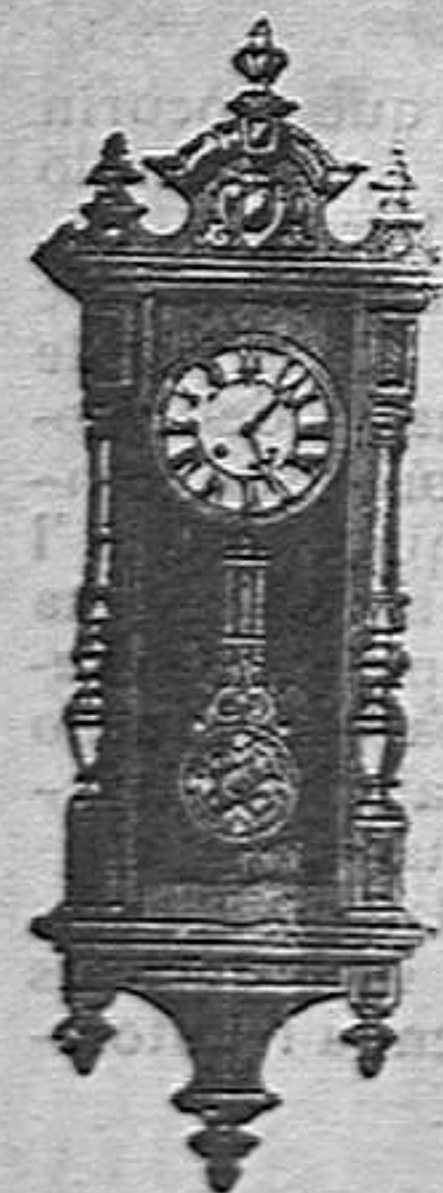
RELOTGERIA

DE

F. RIGAU

14, Baixada de Misericordia, 14

TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totes classes y preus. Taller de composturas.

BANYS MEDICINALS

AYGUAS DE MAR Y DOLSA

Pera las personas que sufríen **DOLOR REUMÁTICH** Ó **INFLAMACIÓN** de las articulacions, erupcions, se preparan uns banyos compostos, ESPECIALITAT DE LA CASA, que donan excelentes resultados, conforme ho acreditan lo sens nombre de personas que tots los anys se curan. Fa més de 50 anys que está obert l' establiment, baix la direcció sempre de sos mateixos amos y propietaris **SENYORS SARDÀ GERMANS**, é indicats dits banyos compostos, per la majoria dels senyors metjes d' aquesta capital y de fora, lo qual creyem es garantia suficient pera las personas que tingan á be visitarlos, ab la seguretat que obtindrán un prompte alivio en sas dolencias.

BANYS DE RECREU EN BANYERAS Ó PICAS DE MARBRÉ

Carrers de Mar, 30 y Lleó, 48.—TARRAGONA

CERVESERIA MODERNA (A CA 'L BOYRA)

DIPOSIT DE GEL

Vins de totes classes. Refrescos y licors. Servey á domicili. Resposons tots los días á preus molt acomodats.

Unich representant de la cervesa Moritz. Rambla de Sant Joan, 72, cantonada al carrer de Fortuny.

Gran Saló de Perruqueria

SABATER GERMANS

52, RAMBLA DE SAN JOAN, 52

Los propietaris d' aquest establiment tenen lo gust de oferir al públich lo major esmero en tots los serveys. Especialitat en treballs de cabell per difícils y artístichs que sigan. Complet assortit de perrucas y demés postissos pera teatre que 's llogan á preus arreglats.

Fábrica de Gel

DE **EMILI TURRÓ**

SANT MIQUEL, 31, TARRAGONA

Se recomana per la baratura dels preus y la promptitut del servey á domicili.

Sastreria, Camiseria y varis géneros

J. GUÉLL

Major, 39.—TARRAGONA.—Major, 39

Pera senyors: Alpacas, estams, gergas, vicunyas, llanillas, drils, camisas blancas y de color.

Pera senyoras: Alpacas, sedalinas, vichys, mussolinas y percales d' alta novetat.

Roba blanca, articles pera dolls, llenzols de fil y de cotó.

Mundos, parayugas y cotillas, tot á preus baratissims.

Gangas: Se liquidan á preus molt baratos, trossos ó escrupolons de panyos, armurs de seda, llana y estampats.

TRAJOS Á LA MIDA

Major, 39.—TARRAGONA.—Major, 39

Quintana y Torres

Materias químicas y minerals pera abonos agrícolas garantits per sa riquesa en principis fertilizants, assimilables en son més alt grau.

Guanos marca **Elefant** tan acreditats per si mateixos, propis pera tots los cultius.

Condicions ventajosas.

Carrer de Barcelona, 4.—TARRAGONA

COLONIALS Y QUEVIURES

DE

Joseph Cardona

Fruyts colonials y conservas de totes classes. Vins, licors y xampans. Formatges, mantegas, embutits, ceras, cafés, xocolatas, sucres y pastas pera sopa, etc. Portalet, 1 y Plassa de la Font, 51.—Tarragona.

GRAN MAGATZEM DE CALSAT

LAS BALEARES

Rambla de S. Joan 50.—Tarragona
Fábricas á Palma y Mahó.—Gèneros superiors y de durada.—Preu fixo.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE **A. PONS ICART**

SAN AGUSTI, NUM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivas.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, emplomaduras y ortodontias.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totes classes.